

Mei 2016

➤ **Beleid CKA inzake anonimisering oordelen en adviezen**

T 070 3499 573
E info@aanstellingskeuringen.nl
I www.aanstellingskeuringen.nl

---

1. Inleiding

De Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen (CKA) publiceert haar oordelen en adviezen op de eigen website. Ten aanzien van het anonimiseren daarvan is de lijn van de CKA tot nu toe dat zowel de namen van de klager(s) als van de verweerder(s) op de website en in publicaties geanonimiseerd worden weergegeven. Daarnaast worden gegevens die herleidbaar zijn tot de klager en de verweerder zoveel mogelijk geanonimiseerd.

Het Besluit klachtenbehandeling aanstellingskeuringen (Besluit) is in 2012 gewijzigd. Op grond van het gewijzigde Besluit kan de CKA een oordeel in niet-geanonimiseerde vorm publiceren. De Commissie ziet aanleiding om haar beleid ten aanzien van het anonimiseren verder te verduidelijken, mede gelet op de wijziging van het Besluit. U treft hierna deze verduidelijking aan.

2. Beleidslijn inzake anonimisering

Het algemene uitgangspunt dat zowel de namen van de klager als de verweerder geanonimiseerd worden weergegeven, blijft in stand. Dit geldt ook ten aanzien van advisering.

In uitzonderlijke gevallen kunnen, wanneer het algemeen belang daarmee is gediend, de namen van rechtspersonen die als verweerder optreden in een klachtprocedure worden vermeld in publicaties. Overeenkomstig het wettelijk kader moet het belang van die vermelding in ieder geval het individueel niveau overstijgen. Het publiceren van namen vindt in dat geval meestal in het kader van sanctionering of informatieverschaffing plaats. Bovendien moet in die gevallen aan de navolgende voorwaarden zijn voldaan. De namen van natuurlijke personen mogen nooit worden vermeld en de namen van rechtspersonen in het oordeel van de CKA mogen niet (indirect) herleidbaar zijn tot natuurlijke personen. Daarnaast wordt gekozen voor zoveel mogelijk neutrale omschrijvingen, zolang dat geen afbreuk doet aan het doel en de leesbaarheid van het oordeel.

De voorzitters van ad hoc-commissies, die over de klachten gaan, krijgen het mandaat om, na afstemming met de voorzitter van de CKA, te besluiten om de namen van rechtspersonen in uitzonderlijke gevallen te vermelden in het te publiceren oordeel. Voordat tot publicatie wordt overgegaan, wordt de betreffende rechtspersoon daarvan in kennis gesteld.

3. Toelichting op de Beleidslijn

De CKA vindt het van belang om in het kader van het anonimiseren van oordelen een duidelijke lijn te trekken die in de praktijk goed toepasbaar is en geen (onnodig) inbreuk maakt op de privacy van natuurlijke personen.

Algemene uitgangspunten

Nu de CKA met uiterst privacygevoelige gegevens te maken heeft, blijft het algemene uitgangspunt dat zowel de namen van de klager als de verweerder in publicaties geanonimiseerd worden weergegeven. Uitgesloten moet worden dat aan de hand van overige gegevens in een oordeel de klager of de verweerder kan worden getraceerd. Daarnaast moet worden uitgesloten dat natuurlijke personen die beroepsmatig betrokken zijn, getraceerd kunnen worden.

Voorts wordt gekozen voor zoveel mogelijk neutrale termen zolang dat geen afbreuk doet aan het doel en de leesbaarheid van het oordeel. In dit kader wordt zoveel mogelijk de Anonimiseringsrichtlijn voor de rechtspraak gevolgd met dien verstande dat natuurlijke personen worden gelijkgesteld aan privé-personen. Ten aanzien van een natuurlijke persoon wordt steeds aangegeven welke rol hij heeft bij de ingediende klacht en wat zijn relatie is ten aanzien van de klager of de verweerder.

Bij het noemen van specifieke wetgeving of andere gegevens waardoor de rechtspersoon te herleiden is, dient er een afweging gemaakt te worden. De privacy van de natuurlijke persoon weegt daarin zwaar. Aan de hand van deze gegevens mag in ieder geval de natuurlijke persoon niet herleidbaar zijn. Het is echter in de praktijk niet altijd goed mogelijk om de gegevens volledig te kunnen anonimiseren zonder afbreuk te doen aan het doel en de leesbaarheid van het oordeel. Zo zal bij een klacht tegen Defensie vaak sprake zijn van een verwijzing naar de eisen in het Militaire Keuringsreglement. Door het weglaten van de naam van Defensie blijft het nog steeds herleidbaar tot Defensie. Het niet benoemen van het Militaire Keuringsreglement doet echter afbreuk aan de leesbaarheid en aan het doel dat sollicitanten kennis kunnen nemen van de specifieke eisen. Dergelijke dilemma's zullen vooral spelen bij organisaties met publieke functies. Gelet op de maatschappelijke functie van deze organisaties en het doel van de Wet op de medische keuring (Wmk) kan eerder overgegaan worden tot het opnemen van specifieke gegevens. In het geval van een klacht tegen Defensie kan in het oordeel het Militaire Keuringsreglement worden benoemd, ook al wordt Defensie niet als zodanig genoemd in het oordeel. Het kan ook wenselijk zijn om de naam van Defensie te benoemen in het kader van het informeren van sollicitanten en werknemers, zie hierna wanneer namen vermeld kunnen worden.

Het vermelden van een naam van de verweerder

In uitzonderlijke gevallen kan de naam van de verweerder worden vermeld wanneer het oordeel het individueel niveau ontstijgt en tegelijkertijd het algemeen belang dient. Hoewel de wetgever het begrip "algemeen belang" in het Besluit niet heeft gedefinieerd, blijkt uit de wetsgeschiedenis¹ dat in elk geval in twee gevallen sprake kan zijn van het dienen van het algemeen belang:

- *sanctionering*

Er kan een sanctionerende en/of preventieve werking uitgaan van het vermelden van de naam van de verweerder. Hiermee worden sollicitanten gewaarschuwd voor misstanden bij een arbodienst of een (aspirant) werkgever. De sollicitant wordt daarmee vooraf in staat gesteld een afweging te maken en zal beter voorbereid een gesprek in kunnen gaan.

Afhankelijk van de mate en de ernst van de misstand(en) kan sprake zijn van een sanctionering. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de volgende omstandigheden:

- de duur en/of de frequentie van de misstand(en);
- de mate van inbreuk of de benadeling van de sollicitant of werknemer;

---

¹ Stb. 2012, 437, blz. 9

- de bevoordeling ten gevolge van de risicoselectie op oneigenlijke wijze;
- de (markt)positie en marktomstandigheden van de rechtspersoon in zijn branche of landelijk.

Bij een misstand die ernstige gevolgen kan hebben voor de werknemer of sollicitant is eerder sprake van het vermelden van de naam. Met name waar het gaat om inbreuk op de lichamelijke integriteit of andere grondrechten. Bij minder veelvuldige of minder ernstige overtredingen is er niet zo snel een aanleiding om de naam te publiceren. Rechtspersonen waar meer dan twee keer een gegronde klacht over is ingediend en waarbij sprake is van een ernstige misstand kunnen in het kader van de Wmk, door vermelding van hun naam ('naming and shaming') een 'gele kaart' krijgen. Bij minder ernstige misstanden kan ervoor worden gekozen pas na de derde of vierde misstand de naam te vermelden. De verweerder zal naar aanleiding van het vermelden van de naam wellicht wel bereid zijn orde op zaken te stellen om verdere imagoschade te voorkomen. Bovendien heeft het mogelijk een verderstrekkende werking indien het in een branche bijvoorbeeld heel 'gewoon' is om op dezelfde wijze als de bij naam genoemde rechtspersoon om te gaan met aanstellingskeuringen. Vooral als het gaat om een maatgevende organisatie binnen een branche wordt het effect van naleving van de wet verder vergroot.

Mogelijk wordt de naleving van de regelgeving over aanstellingskeuringen daarmee vergroot, dan wel is men zich bewuster dat een klacht kan worden ingediend bij de CKA.

- *informatieverschaffing*

Een klager kan vooraf gebaat zijn bij het vermelden van een naam van een verweerder (rechtspersoon) ten aanzien waarvan de CKA reeds eerder een oordeel heeft gegeven. In tegenstelling tot het voorgaande gaat het hierbij niet om sanctionering wegens overtredingen. Het gaat juist om de klager in staat te stellen om specifieke kennis op te doen in het kader van zijn aanstellingskeuring. Als voorbeeld kan gedacht worden aan hoe een sollicitant specifieke wetgeving over een militaire aanstellingskeuring in relatie tot de Wmk moet uitleggen. Personen die solliciteren bij de desbetreffende rechtspersoon komen daarmee beter beslagen ten ijs bij hun aanstellingskeuring. Ook de verweerder kan gebaat zijn bij de informatieverschaffing. Dit kan voorkomen dat personen zich benadeeld voelen en negatieve gevoelens overhouden aan een aanstellingskeuring of aan de organisatie.

Het is echter niet uitgesloten dat het ook in andere omstandigheden wenselijk is dat de naam van een verweerder wordt vermeld. Omdat er geen andere praktijkvoorbeelden zijn, is het lastig om aan te geven wanneer in die andere gevallen het algemeen belang wordt gediend. Wel kan worden gekeken naar de doelstelling van de Wmk in relatie tot het publiceren in niet-geanonimiseerde vorm. Als het publiceren in niet-geanonimiseerde vorm bijdraagt aan de goede toepassing en de naleving van de Wmk, kan worden overwogen om over te gaan tot het publiceren. De CKA dient hiermee echter uiterst prudent om te gaan.

Beroepsmatig

De hiervoor genoemde uitzondering geldt alleen ten aanzien van rechtspersonen. De namen van natuurlijke personen mogen, zoals reeds eerder vermeld, nooit genoemd worden. Ook niet in het geval dat zij beroepsmatig betrokken zijn. Indien de klacht zich richt tegen de werkgever of de keurende arts kan de naam van de rechtspersoon wel worden vermeld. Het voorgaande mag er niet toe leiden dat daarmee de namen van natuurlijke personen (indirect) herleidbaar zijn. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn

wanneer de natuurlijke persoon en de rechtspersoon dezelfde namen dragen of als de organisatie zo klein of gestructureerd is dat vrij snel duidelijk is om welke natuurlijke persoon het gaat.

De rol van de ad hoc-commissie en de voorzitter van de CKA

De ad hoc-commissie zal moeten oordelen of er sprake is van een uitzonderingsgeval. Indien dat het geval is, dient de ad hoc-commissie dat gemotiveerd in haar oordeel te bepalen. Uiteraard vergt dat een zeer zorgvuldige afweging van alle belangen².

De ad hoc-commissie maakt bij iedere behandeling van een klacht een afweging of het oordeel in niet-geanonimiseerde vorm moet worden gepubliceerd, door vast te stellen of:

- het oordeel het individueel niveau ontstijgt;
- niet-geanonimiseerde publicatie het algemeen belang dient;
- de belangen van natuurlijke personen daarmee niet worden geschaad;
- het vermelden van de naam van rechtspersonen voldoet aan de proportionaliteitstoets.

Voordat de CKA tot publicatie van een oordeel in niet-geanonimiseerde vorm overgaat, wordt de betreffende rechtspersoon daarvan tijdig in kennis gesteld. Zo wordt de rechtspersoon in staat gesteld om zich daarop voor te bereiden en eventuele vragen van derden te kunnen beantwoorden. In haar kennisgeving geeft de CKA de gronden van het publiceren in niet-geanonimiseerde vorm aan.

4. Het wettelijk kader

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) hebben natuurlijke personen recht op privacy. De bepalingen van de Wet op de medische keuring (Wmk) en het Besluit dienen in het licht van de Wpb te worden uitgelegd.³

De CKA kan een door haar gegeven oordeel naar aanleiding van een klacht op grond van het Besluit ter publicatie aanbieden. Dat kan op twee manieren:

1. in geanonimiseerde vorm (artikel 15 lid 4 Besluit);
2. in niet-geanonimiseerde vorm (artikel 15 lid 5 Besluit).

De tweede mogelijkheid is bij de wijziging van het Besluit in 2012 aan het Besluit toegevoegd. Het niet-geanonimiseerd publiceren van een oordeel kan alleen indien daarmee het algemeen belang wordt gediend, het met redenen omkleed in het oordeel is bepaald en aan de navolgende voorwaarden is voldaan:

- a. de namen van natuurlijke personen worden niet vermeld;
- b. de namen van rechtspersonen worden niet vermeld indien zij onmiddellijk herleidbaar zijn tot een natuurlijk persoon; en
- c. de aanbieding ter publicatie vindt op zijn vroegst 14 dagen, nadat het oordeel ter kennis is gebracht aan de klager en de verweerder, plaats.

Na de wijziging van het Besluit in 2012 zijn alle oordelen behoudens het laatste oordeel (Oordeel 2015-2) geanonimiseerd op de website van de CKA gepubliceerd. In de Wmk en het Besluit is niets geregeld met betrekking tot anonimisering van adviezen.

² Kamerstukken II 2011–2012, 33050, Nr. 6.

³ C.W.G Rayer, Onderzoeksrapport aanstellingskeuringen in opdracht van CKA, blz. 2 en 5, Arnhem, november 2003.

5. Achtergrond beleidslijn

Sinds de Wmk van kracht is, is deze drie keren geëvalueerd. Zowel bij de tweede evaluatie in 2008 als de derde evaluatie in 2012 is het publiceren van het oordeel in niet-geanonimiseerde vorm aan de orde gekomen. De directe aanleiding hiervoor was een concreet verzoek van de CKA bij de tweede evaluatie om in niet-geanonimiseerde vorm te kunnen publiceren.

Het kabinet heeft naar aanleiding van dit verzoek zowel bij de tweede als derde evaluatie aangegeven dat anonimisering van het oordeel het uitgangspunt zou moeten zijn. Het kabinet heeft daarnaast aangegeven dat wanneer het algemeen belang daarmee wordt gediend, overwogen zou kunnen worden om over te gaan tot (beperkte) openbaarmaking⁴.

Om in niet-geanonimiseerde vorm te kunnen publiceren vond het kabinet echter wel een wijziging van het Besluit noodzakelijk. Het kabinet heeft naar aanleiding hiervan een wijziging van het Besluit in gang gezet. De wijziging is in 2012 doorgevoerd.

Bij de wijziging heeft het kabinet geadviseerd dat bij het publiceren in niet-geanonimiseerde vorm aansluiting gezocht zou kunnen worden bij de zogenaamde Anonimiseringsrichtlijn. Deze richtlijn houdt kort samengevat in dat ter bescherming van de privacybelangen de persoonsgegevens van 'privé-personen' in de uitspraak worden vervangen door neutrale omschrijvingen, zoals verdachte of eiser. Dit geldt overigens niet voor 'natuurlijke personen' die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, zoals rechters, advocaten, tolken en deskundigen. Namen van rechtspersonen zoals een NV of BV worden in de uitspraak niet geanonimiseerd, tenzij zij onmiddellijk herleidbaar zijn tot een natuurlijke persoon.

Hoewel op grond van de Anonimiseringsrichtlijn de bescherming zich grotendeels beperkt tot 'privé-personen' geldt de bescherming op grond van de gewijzigde bepaling in het Besluit voor alle 'natuurlijke personen' (zie hierboven voor definitie). Waar op grond van de Anonimiseringsrichtlijn namen van natuurlijke personen die beroepsmatig betrokken zijn mogen worden vermeld is dat op grond van het Besluit niet toegestaan. Artikel 15, vijfde lid, van het Besluit bepaalt uitdrukkelijk dat de namen van natuurlijke personen niet mogen worden vermeld.

Deze beleidslijn is vastgesteld op 18 mei 2016.

---

⁴ Kamerstukken II 2007/08, 28 172, nr. 7, blz. 9).